

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 11/20
Luxembourg den 4. februar 2020

Dom i de forenede sager C-515/17 P og C-561/17 P
Uniwersytet Wrocławski og Polen mod Forvaltningsorganet for Forskning
(REA)

Retten begik en retlig fejl, da den fastslog, at det forhold, at der forelå en kontrakt vedrørende undervisning mellem en part og dennes advokat, var til skade for kravet om, at den, der repræsenterer parten for Unionens retsinstanser, skal være uafhængig

Domstolen ophævede derfor den appellerede kendelse

I dommen i sagen Uniwersytet Wrocławski og Polen mod REA (forenede sager C-515/17 P og C-561/17 P), der blev afsagt den 4. februar 2020, ophævede Domstolen (Store Afdeling) Rettens kendelse¹, hvorved Retten havde afvist det søgsmål, som Wrocław universitet havde anlagt til prøvelse af afgørelser truffet af Forvaltningsorganet for Forskning (REA), med den begrundelse, at den juridiske rådgiver, som repræsenterede dette universitet, ikke opfyldte den betingelse om uafhængighed, som kræves i statuten² for Den Europæiske Unions Domstol (herefter »statutten«).

I forbindelse med et forskningsprogram indgik REA en tilskudsaf tale med Wrocław universitet. Det viste sig imidlertid, at universitetet ikke overholdt vilkårene for denne aftale, hvorfor REA opsagde den nævnte aftale og fremsendte Wrocław universitet tre debetnotaer, som Wrocław universitet betalte.

Wrocław universitet anlagde derefter et søgsmål ved Retten med påstand om bl.a. annullation af REA's afgørelser, hvorved tilskudsaf talen blev opsagt og universitetet blev pålagt at tilbagebetale en del af de udbetalte tilskud. Eftersom den juridiske rådgiver, der repræsenterede universitetet, var tilknyttet dette ved en kontrakt vedrørende undervisning, afviste Retten sagen, da det var åbenbart, at den ikke kunne antages til realitetsbehandling.

Domstolen, der skulle træffe afgørelse i de appeller, som Wrocław universitet (sag C-515/17 P) og Republikken Polen (sag C-561/17 P) havde iværksat, fastslog, at statutens artikel 19 indeholder to særskilte og kumulative betingelser angående repræsentationen af en part, som ikke er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, i forbindelse med direkte søgsmål ved Unionens retsinstanser. Den første³ pålægger en sådan part forpligtelsen til at være repræsenteret for Unionens retsinstanser af en »advokat«. Den anden⁴ fastsætter, at advokaten, der repræsenterer denne part, skal have beskikkelse i en medlemsstat eller i en anden stat, som er part i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS).

Idet Domstolen bemærkede, at Wrocław universitets juridiske rådgiver opfyldte den anden betingelse, undersøgte den, om den første betingelse var opfyldt i det foreliggende tilfælde.

Domstolen indledte med at bemærke, at idet der ikke henvises til medlemsstaternes nationale lovgivninger, skal begrebet »advokat«, som indeholdt i statutens artikel 19, fortolkes selvstændigt og ensartet, idet der ikke alene skal tages hensyn til denne bestemmelses ordlyd men også til bestemmelsens kontekst og formål. I denne forbindelse fremhævede Domstolen, at en »part« i henhold til ordlyden af denne artikel, som ikke er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, ikke er

¹ Kendelse af 13.6.2017, Uniwersytet Wrocławski mod REA ([T-137/16](#), ikke trykt i Sml.).

² Statutens artikel 19.

³ Som fastsat i statutens artikel 19, stk. 3.

⁴ Som fastsat i statutens artikel 19, stk. 4.

bemyndiget til selv at føre sin sag for en af Unionens retsinstanser, men skal lade en anden person møde for sig, nærmere bestemt en advokat, i modsætning til de parter, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1 og 2, som for deres vedkommende kan repræsenteres ved en befuldmægtiget. Domstolen præciserede, at formålet med en advokats repræsentationsopgave som omhandlet i statuttens artikel 19 især består i på bedste vis at beskytte og forsvare fuldmagtsgiverens interesser i fuld uafhængighed og under overholdelse af loven og de faglige og etiske regler. Den bemærkede, at begrebet advokatens uafhængighed i den særlige kontekst, som denne artikel i statutten indgår i, ikke kun defineres negativt, dvs. ved henvisning til, at der ikke foreligger et ansættelsesforhold, men ligeledes positivt ved en henvisning til de faglige forpligtelser. I denne sammenhæng skal den pligt til uafhængighed, der påhviler advokaten, ikke forstås som det forhold, at der ikke foreligger en forbindelse til dennes klient, men forbindelser, der åbenlyst er til skade for dennes evne til at udføre sin forsvarsopgave, der består i på bedste vis at tjene sin klients interesser.

Domstolen fastslog i denne henseende, at en advokat ikke er tilstrækkelig uafhængig i forhold til den juridiske person, som den pågældende repræsenterer, såfremt denne har væsentlige administrative og finansielle beføjelser inden for denne juridiske person, som indplacerer dennes funktioner på et højt ledelsesniveau inden for den juridiske person, således at den pågældendes status som uafhængig tredjemand bringes i fare, såfremt denne udøver lederfunktioner inden for den juridiske person, som denne repræsenterer, eller såfremt denne har aktier i det selskab, den pågældende repræsenterer, og hvor denne er bestyrelsesformand.

Sådanne situationer kan imidlertid ikke sidestilles med den situation, hvor den juridiske rådgiver ikke alene varetog forsvaret af Wrocław universitets interesser uden at stå i et over- underordningsforhold til dette universitet, men derudover blot var knyttet til dette universitet gennem en kontrakt angående undervisningsopgaver på dette sted. Ifølge Domstolen er en sådan forbindelse utilstrækkelig til, at det kan konkluderes, at denne juridiske rådgiver befandt sig i en situation, som åbenlyst var til skade for dennes evne til på bedste vis og i fuld uafhængighed at forsvare sin klients interesser.

Domstolen fastslog derfor, at Retten havde begået en retlig fejl, da den fastslog, at alene det forhold, at der mellem Wrocław universitet og den juridiske rådgiver, som repræsenterede dette, forelå en civilretlig kontrakt angående undervisningsopgaver, ville kunne påvirke denne rådgivers uafhængighed, eftersom der forelå en risiko for, at den pågældendes faglige mening i det mindste delvist var påvirket af dennes arbejdsmiljø. Domstolen ophævede derfor den appellerede kendelse og hjemviste sagen til Retten.

Bemærkning: En dom eller kendelse afsagt af Retten kan appelleres til Domstolen. Appellen er begrænset til retlige spørgsmål og har principielt ikke opsættende virkning. Såfremt den kan antages til realitetsbehandling og er begrundet, ophæver Domstolen Rettens afgørelse. I tilfælde af, at sagen er moden til afgørelse, kan Domstolen selv træffe endelig afgørelse i tvisten. I modsat fald hjemviser Domstolen sagen til Retten, der er bundet af den afgørelse, som Domstolen træffer i appelsagen.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127